

כלי מחקר זה נלקח מתוך מאגר כלי המחקר של קרן שלם התומכת במחקר שמטרתו שיפור איכות החיים של אנשים עם מוגבלות והסובבים אותם.

כלי המחקר הינם גרסאות אשר נעשה בהן שימוש על ידי החוקרים עצמם ולכן יתכנו אי התאמות בין פרטי הכלי המקורי לבין הפרטים המתוארים במאגר.

כל המעוניין להשתמש באחד מכלי מחקר מתבקש לפנות לחוקר שערך את המחקר הרלבנטי ולוודא את אישור השימוש בכלי מבחינת זכויות יוצרים.

לקרן שלם אין זכויות על הכלים המוזכרים באתר זה.

ניתוח כלי מחקר

שם כלי המחקר

שאלון רגשות שליליים כלפי אחים.

שנה ומחבר

Barak, D., & Solomon, Z. (2003). In the shadow of schizophrenia: Impact of the disease on siblings. Society & Wellbeing, 1,53-73 .

תורגם לעברית

2024, ד"ר רעיה אלון, החוג לחינוך מיוחד, מכללת ירושלים.

מטרת כלי המחקר

השאלון נועד לבחון את הרכב ועוצמת הרגשות החיוביים והשליליים של אחים כלפי אחיהם, במקור עבור אוכלוסייה של אחים ללוקים בסכיזופרניה, ובמחקר הנוכחי עבור אחים לילדים עם תסמונת דאון.

סוג כלי המחקר

שאלון

אוכלוסיית היעד

אחים לילדים עם תסמונת דאון.

אופי הדיווח

דיווח עצמי

מבנה כלי המחקר

השאלון מורכב מ-20 פריטים, כאשר 15 מהם בוחנים רגשות שליליים כלפי האח ו-5 בוחנים רגשות חיוביים כלפי האח.

- דוגמאות לפריטים של רגשות שליליים: כעס, קנאה, אדישות.
  - דוגמאות לפריטים של רגשות חיוביים: דאגה, התמסרות, אמפתיה.
- חישוב הציון:
- עבור הרגשות החיוביים, הציונים הופכים כך שציונים גבוהים יותר מצביעים על רגשות שליליים כלפי האח.
  - הציון הכללי מחושב כממוצע של התשובות, כאשר ציון גבוה יותר מעיד על רמות גבוהות יותר של רגשות שליליים כלפי האח עם תסמונת דאון.

סוג סולם המדידה

סולם ליקרט בין 1 (כלל לא) ועד ל- 5 (במידה רבה מאוד).

סוג הפריטים בכלי המחקר
היגדים דירוג

אורך כלי המחקר
20 פריטים.

תוקף ומהימנות
השאלון השיג מהימנות של $\alpha=0.79$ מה שמראה על עקביות פנימית גבוהה.

רשימת מחקרי קרן שלם אשר עשו שימוש בכלי

1. קוהרנטיות, אופטימיות רגשות ותמיכה חברתית של אחאים בגילאי הבגרות המתהווה כמנבאי קבלה של אחיהם עם תסמונת דאון.
2024, ד"ר רעיה אלון, החוג לחינוך מיוחד, מכללת ירושלים.
מק"ט [890-661-2021](tel:890-661-2021)

לשימוש פנימי – מיקום במאגר כלי המחקר של הקרן

כלי מחקר < היבטים משפחתיים < דחק משפחתי, תמיכה משפחתית ורווחה נפשית של המשפחה < שאלון רגשות שליליים כלפי אחים.

קישורים שימושיים

[למאגר מחקרי הקרן <](#)

[למאגר כלי המחקר באתר הקרן <](#)

שאלון רגשות שליליים כלפי אחים

לפניך שורה של רגשות שמתעוררים לפעמים אצל אחים כלפי אחיהם.
ציין ליד כל אחד מהרגשות את המידה בה מתעורר אצלך רגש זה כלפי אחיך עם הצרכים המיוחדים.

במידה רבה מאוד	במידה רבה	במידה מסוימת	במידה מעטה	כלל לא		
5	4	3	2	1	1	כעס
5	4	3	2	1	2	אדישות
5	4	3	2	1	3	פחד (חרדה, איים)
5	4	3	2	1	4	אמפתיה
5	4	3	2	1	5	דחייה
5	4	3	2	1	6	אכזבה
5	4	3	2	1	7	חוסר אוניס-תסכול
5	4	3	2	1	8	חשדנות
5	4	3	2	1	9	הזדהות
5	4	3	2	1	10	הערצה
5	4	3	2	1	11	קנאה
5	4	3	2	1	12	אשם
5	4	3	2	1	13	עצב
5	4	3	2	1	14	חוסר אמון
5	4	3	2	1	15	חשש מ"דמיון"
5	4	3	2	1	16	דאגה
5	4	3	2	1	17	מסירות
5	4	3	2	1	18	עוינות
5	4	3	2	1	19	בושה
5	4	3	2	1	20	רחמים

